

Chiến thắng của khát vọng

HOÀ BÌNH, ĐỘC LẬP DÂN TỘC VÀ

THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC

PHẠM LỄ MINH

Với thắng lợi vĩ đại của cuộc tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1975 - đỉnh cao là chiến dịch Hồ Chí Minh toàn thắng, nhân dân ta đã đánh bại hoàn toàn cuộc chiến tranh xâm lược và ách thống trị thực dân mới của đế quốc Mỹ. Thắng lợi ấy không chỉ tạo bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử dân tộc: chấm dứt vĩnh viễn ách thống trị của chủ nghĩa đế quốc trên đất nước ta, mà còn đưa đất nước ta bước sang một kỷ nguyên mới - kỷ nguyên độc lập, thống nhất, công nghiệp hoá, hiện đại hoá với mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Thắng lợi ấy cũng là một minh chứng hùng hồn thể hiện quyết tâm của cả một dân tộc thực hiện trọn lời căn dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh trước lúc Người đi vào cõi vĩnh hằng: "Dù khó khăn gian khổ đến mấy, nhân dân ta nhất định hoàn toàn thắng lợi. Đế quốc Mỹ nhất định phải cút khỏi nước ta. Tổ quốc ta nhất định sẽ thống nhất. Đồng bào Nam Bắc nhất định sẽ sum họp một nhà"⁽¹⁾.

Ngợi ca về thắng lợi 30 tháng 4 năm 1975 của Việt Nam, trong diễn văn của mình đọc tại buổi chiêu đãi trọng thể mừng đoàn đại biểu Đảng, Chính phủ ta thăm Liên Xô tổ chức tại Điện Cremlin, I. Bregionép - Tổng Bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Liên Xô nói: "Năm tháng sẽ trôi qua, nhưng lịch sử đấu tranh của nhân dân Việt Nam anh hùng sẽ không bao giờ phai mờ trong trí nhớ của loài người" và nhấn mạnh: "Thắng lợi tuyệt diệu ở miền Nam Việt Nam sẽ mở ra một giai đoạn quan trọng mới để nhân dân Việt Nam tiến tới mục tiêu lịch sử của mình là xây dựng một nước Việt Nam độc lập, hoà bình, thống nhất và

giàu mạnh"⁽²⁾. Trong điện mừng thắng lợi của nhân dân Việt Nam gửi ngày 30-4-1975 tới Chính phủ ta, ngài Nôrôđôm Xiha-núc, Quốc trưởng Vương quốc Campuchia viết: "Thắng lợi này đã biến thành hiện thực một cách hoàn mỹ nhất Di chúc thiêng liêng của chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, vị anh hùng thần thoại, bất tử của Việt Nam, của nền độc lập dân tộc và thống nhất của Việt Nam"⁽³⁾. Còn điện mừng của Hoàng thân Xuphanuvông, Chủ tịch Mặt trận Lào yêu nước gửi Chủ tịch Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam có đoạn viết: "Thắng lợi trên đã mở ra một kỷ nguyên mới cho nhân dân Việt Nam xây dựng đất nước ngày một huy hoàng và nhân dân hai miền Nam Bắc được sống chung trong một tổ quốc thống nhất và không kẻ thù nào chia xẻ được".

Ngay ở các nước cách xa Việt Nam hàng vạn dặm, khi nhận được tin chiến thắng 30-4-1975 của Việt Nam, các vị nguyên thủ ở các quốc gia đó không chỉ kịp thời gửi điện chúc mừng mà, còn bày tỏ lòng khâm phục, sự biết ơn và đánh giá rất cao ý nghĩa thắng lợi của cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của nhân dân Việt Nam. Trong điện mừng gửi Thủ tướng Chính phủ Việt Nam, ngài Ápđơn Ađítgani, Thủ tướng nước Cộng hoà Ả Rập Yêmen viết: "Sau bao nhiêu năm đấu tranh đầy gian khổ và hy sinh, cuối cùng nhân dân Việt Nam đã giành được thắng lợi vĩ đại. Đó là thắng lợi của tinh thần không có gì quý hơn Độc lập - Tự do như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy. Đó cũng là thắng lợi chung của tất cả các dân tộc trên thế giới. Thắng lợi đó sẽ mở ra một tương lai tươi đẹp cho nhân dân Việt Nam". Còn trong điện mừng của các

đồng chí lãnh đạo Trung Quốc (ngày 1-9-1975) gửi các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước ta cũng khẳng định: "Thắng lợi vĩ đại của cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc của nhân dân Việt Nam có ý nghĩa quốc tế rất quan trọng và ý nghĩa lịch sử sâu xa. Thắng lợi đó đang cổ vũ hết sức mạnh mẽ cuộc đấu tranh cách mạng, chống đế quốc của nhân dân các nước trên thế giới, nêu một tấm gương sáng ngời cho cuộc đấu tranh giải phóng của tất cả các dân tộc và nhân dân bị áp bức, và đóng góp kinh nghiệm quý báu và cống hiến lớn lao cho sự nghiệp giải phóng của các dân tộc và nhân dân bị áp bức trên toàn thế giới"⁽⁴⁾. Thật khó có thể giới thiệu hết sự ca ngợi thắng lợi vĩ đại của nhân dân Việt Nam trong bài viết nhỏ này.

Ngược lại với ca ngợi thắng lợi của nhân dân Việt Nam là sự tự nhận thất bại của Mỹ. Ních Xơn - cố Tổng thống Mỹ cho rằng: "Những năm tham gia chiến tranh Việt Nam là một thời kỳ tụt lùi tự cô lập của Mỹ, thời kỳ đưa đến sự đình đốn ở trong nước và khuyến khích những nguy cơ mới ở nước ngoài"⁽⁵⁾. "Mỹ đã thất bại nghiêm trọng ở Đông Dương. Tình hình Nam Việt Nam là cuộc thảm họa với những mức độ không thể tưởng tượng được"⁽⁶⁾ - Đó là ý kiến của Giê Rôn Pho - cựu Tổng thống Mỹ Kít Xinh Giơ - cố Ngoại trưởng Mỹ cũng thừa nhận: "Sự sụp đổ của Đông Dương vừa là bước thụt lùi, vừa là tấm thảm kịch đối với nước Mỹ"⁽⁷⁾. Còn Oét Mô Len - cựu Tổng chỉ huy quân xâm lược Mỹ ở Việt Nam đau đớn viết: "30 tháng 4 năm 1975 là một ngày đau đớn đối với chúng ta. Nhưng không có gì đáng ngạc nhiên bởi vì tôi đã từng trải qua những ngày đau khổ khi thấy Việt Nam dần dần tan rã. Nhưng cũng phải nói rằng quá trình sụp đổ đó đã diễn ra nhanh hơn thực tế tình hình mà tôi nghĩ. Thật là một điều đáng buồn, nhưng đó là điều không thể nào tránh khỏi"⁽⁸⁾. Và Tay Lơ - cựu Đại sứ Mỹ ở Sài Gòn thẳng thắn thừa nhận: "Tất cả chúng ta đều có phần của mình trong thất bại của Mỹ ở Việt Nam, và chẳng có gì là tốt đẹp cả. Chúng ta không hề có một anh hùng nào trong cuộc chiến tranh này mà, chỉ toàn là một lũ ngu xuẩn. Chúng tôi cũng nằm trong số đó, không hề có anh hùng.

Tôi không thể giải thích nổi cuộc thảm hại của chúng ta. Đây là một trận Oatéclo của Mỹ (9-4-1975)"⁽⁹⁾.

Còn có thể trích dẫn lời thừa nhận thất bại của Mỹ trong cuộc chiến tranh ở Việt Nam của thượng nghị sĩ, của các thứ trưởng ngoại giao Mỹ, của các

tướng lĩnh Mỹ từng tham gia ở chiến trường miền Nam Việt Nam v.v... Tuy vậy, xin được dùng lại ở ý kiến của M.Lindơ, tác giả của cuốn sách "Việt Nam: Cuộc chiến tranh cần thiết, chiến dịch lớn, chính trị nội bộ và chiến tranh Mỹ vì Đông Dương" rằng: "Việt Nam là một thất bại khủng khiếp. Hậu quả là thảm họa chính trị - địa lý, nước Mỹ bị bê mặt và bị đánh bại và thảm họa chính trị trong nước bởi vì sự ủng hộ của dân chúng Mỹ cho "chiến tranh lạnh" đã tan chảy vào thập kỷ 70. Vì thế, chiến tranh Việt Nam là một thất bại lớn"⁽¹⁰⁾.

Đảng ta, với sự khiêm tốn cần thiết đã đưa chiến thắng ngày 30-4-1975 và Báo cáo chính trị của Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IV của Đảng - Đại hội thống nhất đất nước và cả nước tiến lên chủ nghĩa xã hội như sau: "Năm tháng sẽ trôi qua, nhưng thắng lợi của nhân dân ta trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước mãi mãi được ghi vào lịch sử dân tộc ta như một trong những trang sử chói lọi nhất, một biểu tượng sáng ngời về sự tất thắng của chủ nghĩa anh hùng cách mạng và trí tuệ con người và, đi vào lịch sử thế giới như một chiến công vĩ đại của thế kỷ XX, một sự kiện có tầm quan trọng quốc tế to lớn và có tính thời đại sâu sắc". Về phần mình, chúng tôi cho rằng chiến thắng 30-4 không chỉ giản đơn là chiến thắng kỳ vĩ của sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước (và dĩ nhiên là thế) mà hơn thế nó còn là chiến thắng của khát vọng hoà bình, độc lập và thống nhất Tổ quốc.

Nghiên cứu lịch sử dựng, giữ nước của dân tộc ta, có một điều dễ nhận biết là từ sau khi các Vua Hùng dựng nước, đất nước ta có lẽ là một trong những quốc gia hiếm hoi có mặt trên hành tinh tới lúc này lại phải trải qua nhiều cuộc kháng chiến, nhiều lần nội chiến "huynh đệ tương tàn" đến như vậy. Bằng chiến thắng Bạch Đằng (938), Ngô Quyền khôi phục được độc lập cho dân tộc, chấm dứt trên 1000 năm Bắc thuộc, những tưởng từ đây xã tắc vững bền, ấy vậy mà khi Ngô Vương qua đời, đất nước lại loạn 12 sứ quân, rồi kháng chiến chống Tống lần thứ nhất (981), lần thứ hai (1075 - 1077), lại ba lần kháng chiến chống Nguyên Mông (thế kỷ XIII), kháng chiến chống quân Minh (thế kỷ XV) đến kháng chiến chống quân Mãn Thanh (thế kỷ XVIII); Nội chiến Đảng trong, Đảng ngoài, chiến tranh Trịnh Nguyễn kéo dài trên 300 năm làm cho đất nước điêu tàn, lòng dân không yên. Thế rồi lại bị thực dân Pháp xâm lược gần 100 năm, chia đất nước thành ba kỳ để dễ bề cai trị. Sau Pháp đến đế quốc Mỹ và cuộc kháng chiến chống Mỹ của

nhân dân ta kéo dài tới 30 năm kể từ khi Mỹ hất cẳng Pháp, trực tiếp tham gia chiến tranh hùng chia cắt lâu dài nước Việt Nam vốn là một quốc gia có chủ quyền. Trong một điều kiện lịch sử đất nước như vậy thì Hoà bình - Độc lập dân tộc - Thống nhất đất nước rõ ràng là một khát vọng cháy bỏng của dân tộc ta. Ở thời đại Hồ Chí Minh, khát vọng này được minh chứng bằng giấy trắng mực đen thể hiện trong các văn kiện của Đảng Cộng sản Việt Nam, được minh chứng bởi những lời nói và việc làm cụ thể của người đứng đầu, người sáng lập Đảng, sáng lập mặt trận, sáng lập quân đội, sáng lập nước Việt Nam dân chủ cộng hoà - Chủ tịch Hồ Chí Minh, Anh hùng giải phóng dân tộc - Danh nhân văn hoá kiệt xuất. Năm 1945, sau khi tuyên bố độc lập, nước ta một lần nữa lại bị thực dân Pháp xâm lược. Bằng những nỗ lực vượt bậc để kéo dài hoà bình nhưng không thành, cả đất nước lại phải lao vào cuộc kháng chiến mới kéo dài tới 9 năm. Năm 1946, trước khi lên đường đi thăm nước Pháp với tư cách là thượng khách, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã gửi thư cho đồng bào Nam Bộ, trong thư đó Người khẳng định: "Đồng bào Nam Bộ là dân nước Việt Nam. Sông có thể cạn, núi có thể mòn, song chân lý đó không bao giờ thay đổi...", rằng "Hồ Chí Minh không phải là người bán nước"⁽¹¹⁾. Và sau khi đi Pháp về, Chủ tịch Hồ Chí Minh nói: "Trung - Nam - Bắc đều là đất nước Việt Nam... Một ngày mà Tổ quốc chưa thống nhất, đồng bào còn chịu khổ, là một ngày tôi ăn không ngon, ngủ không yên"⁽¹²⁾.

Kết thúc cuộc kháng chiến chống Pháp, đất nước tạm thời bị chia cắt làm hai miền - nghĩa là quốc gia vẫn chưa thống nhất trọn vẹn. Nỗi đau đất nước bị chia cắt đã làm nhức nhối trái tim của mỗi người dân Việt Nam yêu nước, của Chủ tịch Hồ Chí Minh và cũng chính từ nỗi đau này đã hun đúc nên khí phách kiên cường của cả một dân tộc dưới sự lãnh đạo của Đảng đoàn kết bên nhau đấu tranh vì một nước Việt Nam Độc lập - Thống nhất với quyết tâm "Nước ta phải thống nhất, Nam - Bắc là một nhà. Không thể để ai chia cắt Tổ quốc ta,

chia rẽ gia đình ta"⁽¹³⁾. Quyết tâm đó đã được cụ thể hoá bằng các hành động cách mạng hào hùng của đồng bào cả nước. Ở miền Bắc cùng với các phong trào "Xe đạp Trường Sơn đi cứu nước" là các phong trào: 3 sẵn sàng; 3 đảm đang; chắc tay súng, vững tay cày; thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người; Xe chưa qua nhà không tiếc". Mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt; Tiên tuyến gọi, hậu phương sẵn sàng; Làm ngày không đủ, tranh thủ làm đêm; Ngày không giờ, tuần không thứ, tất cả vì miền Nam. Còn ở miền Nam, đồng bào chiến sĩ ta với ba thứ quân hùng hậu luôn luôn thực hiện có hiệu quả quyết tâm tìm Mỹ mà diệt, tìm nguy mà đánh, bám thắt lưng địch mà đánh, còn 1 cái lai quần cũng đánh.

Dưới sự lãnh đạo tài tình, sáng tạo, thông minh của Đảng, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh, sức mạnh tổng lực của toàn dân tộc đã được huy động tới mức cao nhất và sức mạnh của thời đại, của lương tri loài người cũng được tận dụng tới mức cao nhất. Tổng hợp các sức mạnh đó đã giúp nhân dân ta đánh thắng đế quốc Mỹ, chấm dứt 115 năm đất nước bị chia cắt, thực hiện được khát vọng hoà bình, độc lập dân tộc và thống nhất đất nước./

P.L.M

Chú thích:

- 1) *Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh.*
- 2) *Thế giới ca ngợi thắng lợi vĩ đại của nhân dân ta.* Nxb Sự thật, HN, 1997, tr.20.
- 3) Sách đã dẫn, tr. 156 - 157.
- 4) Sách đã dẫn, tr. 20
- 5) Ních - Xon. *Sức mạnh Việt Nam.* Nxb Quân đội nhân dân, HN, 1976.
- 6) Sách đã dẫn, tr. 182.
- 7) Báo "Tin Mỹ và thế giới", ngày 12/5/1975.
- 8) *Thời báo Mỹ*, ngày 12/5/1975.
- 9) Báo Mỹ "Sao và vạch", ngày 14/5/1975.
- 10) Xem Nguyệt san "Sự kiện và nhân chứng", số tháng 4 năm 2002.
- 11) *Hồ Chí Minh - Toàn tập.* Nxb Chính trị quốc gia, HN, 2000, tập 4, tr.246.
- 12, 13) Sách đã dẫn, tr. 218 - 219.

SUMMARY: THE VICTORY OF PEACE, NATIONAL INDEPENDENCE AND UNIFICATION ASPIRATIONS (PHAM LE MINH)

On the occasion of 30 years of the liberation of the South of Vietnam, with the title "The victory of peace aspiration, national independence, and national unification" the author expresses his feeling and evaluation on the great victory of Vietnamese people under the only correct leadership of Ho Chi Minh President and the Communist Party of Vietnam.